

Sygn. akt I C 52/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Wojciech Zatorski

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 października 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko M. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. D. na rzecz powoda W. K. kwotę 12.414,59 zł (słownie: dwanaście tysięcy czterysta czternaście złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) z odsetkami co do kwot:

- 12.340 zł ustawowymi od dnia 04.08.2015 r. do dnia 31.12.2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- 74,59 zł za opóźnienie od dnia 5.04.2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.038 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 52/16

UZASADNIENIE

W. K. wniósł o zasądzenie od M. D. kwoty 12.340 zł z odsetkami ustawowymi od 04.08.2015r. do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu (k. 3). Uzasadniając żądanie wskazał, że solidarnie z pozwanym był zobowiązany do uiszczenia na rzecz U. kwoty 13.280 zł z nakazu zapłaty SR w Dzierżoniowie z 23.11.2012r., na podstawie którego komornik wszczął i prowadził egzekucję, w toku której powód zaspokoił wierzyciela z należności głównej, odsetek i kosztów procesu, a także kosztów egzekucji; komornik wobec zaspokojenie wierzyciela zakończył postępowanie egzekucyjne i ustalił jego koszty, zaś powód w obecnym postępowaniu dochodzi od pozwanego połowy sumy tych kosztów, które sięgnęły kwoty 24.680 zł; powód wezwał pozwanego do zapłaty, jednak wobec odmowy wystąpienie na drogę sądową stało się konieczne (k. 4-6).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty tut. SR z 09.09.2015r. uwzględniającego powództwo (k. 21), pozwany wniósł o jego oddalenie (k. 28) i zarzucił, że wyliczenie należności dochodzonych w niniejszym procesie jest tylko 940 zł niższe od kwoty z nakazu zapłaty SR w Dzierżoniowie, przedstawione przez powoda zaświadczenie komornika o dokonanych w toku egzekucji wpłatach, które ma wskazywać na spłatę należności (...), jest wadliwe, albowiem suma rozksięgowanych kwot wynikająca z zaświadczenia nie odpowiada kwocie wpłaty powoda, a także wynikająca z zaświadczenia różnica w sumie wpłat rozksięgowanych tytułem należności głównej i odsetek nie odpowiada należności zasądzonej nakazem zapłaty SR w Dzierżoniowie, a dodatkowo zawyżono kwotę odsetek; ponadto komornik wadliwie ustalił 15% opłatę egzekucyjną, skutkiem czego powód uiścił tytułem w/w opłaty kwotę zawyżoną o 1.712,31 zł, komornik nie ustalił kosztów postępowania w myśl art. 770 k.p.c., a ponadto pozbawił pozwanego, który dopiero z zaświadczenia przedłożonego w niniejszym procesie poznał koszty egzekucji, możliwości obrony praw dłużnika;

w dalszej kolejności pozwany zarzucił, że w dacie zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością wobec (...) pozwany prowadził na polecenie powoda, u którego świadczył wówczas pracę, pojazd specjalny (karetkę pogotowia), co do którego powód jako jego właściciel nie wykupił ubezpieczenia OC, i który nie posiadał aktualnych badań technicznych, a ponadto pozwany na własny koszt dokonał częściowej naprawy uszkodzonej karetki; odpowiedzialność pozwanego wobec powoda za szkodę w mieniu pracodawcy jest ograniczona do 3-miesięcznego wynagrodzenia (k. 29-30).

W toku procesu powód rozszerzył powództwo o kwotę 74,59 zł, albowiem dokładne wyliczenie należności uiszczonych w toku egzekucji wykazuje, że kwota wskazana w pozwie jest zaniżona, a jej właściwa wysokość wynosi 24,829,17 zł, zatem połowa tej kwoty, która pozwany winien zwrócić powodowi, wynosi 12.414,59 zł, stąd rozszerzenie powództwa wynika z różnicy w/w kwoty i tej podanej w pozwie (k. 64).

Pozwany podtrzymał swoje stanowisko (k. 96).

Sąd ustalił:

Nakazem zapłaty SR w Dzierżoniowie z 23.11.2012r. zsządono od stron solidarnie na rzecz U. kwotę 13.280 zł z odsetkami ustawowymi od: 27.08.2011r. wobec pozwanego, 25.11.2011r. wobec powoda, do dnia zapłaty, a także kosztami postępowania w kwocie 2583 zł, w tym 2417 zł tytułem zastępstwa prawnego. Nakaz ten został wydany w uwzględnieniu żądania zapłaty opartego na wypłacie przez (...), w związku z brakiem ubezpieczenia OC pojazdu powoda, którym w dacie szkody kierował pozwany, odszkodowania i zadośćuczynienia dla ofiar wypadku, w łącznej kwocie 13.280 zł. Nakazowi temu nadano klauzulę wykonalności postanowieniem z 08.03.2013r. a tytuł wykonawczy wysłano wierzycielowi 11.03.2013r.

Dowód: nakaz zapłaty i pozew, postanowienie i zarządzenie – w aktach SR w Dzierżoniowie I(...)k.25 i 54, 65-66.

Na podstawie w/w tytułu wykonawczego wierzyciel dnia 05.11.2013r. złożył wniosek egzekucyjny wobec obu stron. Komornik wszczął egzekucję wysyłając do stron zawiadomienie z 08.11.2013r. o jej wszczęciu.

W toku postępowania egzekucyjnego 08.08.2014r. komornik zajął ruchomości w mieszkaniu dłużnika. Ponadto komornik poszukiwał majątku dłużników, w związku z czym postanowieniem z w/w daty ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w tym zakresie na kwotę 805,97 zł. Pozwany kwestionował obciążenie dłużnika kosztami z tego tytułu, lecz skarga została oddalona.

Dowód: wniosek, zawiadomienia, protokół, postanowienie, skarga, postanowienie – w aktach Komornika W. S. przy SR w Dzierżoniowie (...) k.1, 5-6, 62-63,64, 94, 110.

Ponadto w toku w/w postępowania na skutek wpłat powoda w kwotach 4000 zł, 4000 zł, 2000 zł i 14680 zł, komornik wstawił zaświadczenie o dokonanych w w/w kwotach wpłatach powoda z 12.03.2015r., a następnie z 29.04.2015r. Wobec spłaty wierzyciela komornik zakończył postępowanie egzekucyjne i obciążył dłużników kosztami egzekucji w kwocie 5.143,78 zł, na które składały się: koszty doręczeń pieniędzy – 8,50 zł, koszty zapytań - 40,11 zł, koszty doręczeń korespondencji – 207,75 zł, zlecenie poszukiwania majątku – 61,62 zł, opłata stosunkowa z art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach – 4.019,83 zł, opłata stosunkowa z art. 49 ust. 2 w/w ustawy – 805,97 zł. Powyższe koszty zostały w całości zapłacone przez powoda. Łącznie powód zapłacił w toku egzekucji kwotę 24.897,14 zł (co przy uwzględnieniu zaliczki w kwocie 67,97 zł daje kwotę kosztów 24.829,17 zł).

Dowód:

- zaświadczenia, postanowienie, karta rozliczeniowa – w aktach Komornika W. S. przy SR w Dzierżoniowie (...) k.124, 128, 130 i 131 oraz karta rozl. na okładce przedniej;

- zaświadczenie – k. 46.

W dacie zdarzenia skutkującego wydaniem nakazu zapłaty SR w Dzierżoniowie pozwany nie był pracownikiem powoda.

Dowód:

- zeznania pozwanego – k. 147.

Powód wzywał pozwanego do zapłaty pismem z 25.07.2015r. lecz pozwany odmówił zapłaty.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty – k. 13, pismo pozwanego – k. 17.

Sąd zważył.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Powód powołuje się na instytucję regresu roszczeń przewidzianą w art. 376 § 1k.c., zgodnie z którym, jeżeli jeden z dłużników solidarnych spełnił świadczenie, treść istniejącego między współdłużnikami stosunku prawnego rozstrzyga o tym, czy i w jakich częściach może on żądać zwrotu od współdłużników; jeżeli z treści tego stosunku nie wynika nic innego, dłużnik, który świadczenie spełnił, może żądać zwrotu w częściach równych.

Z powyższego wynika, że w przypadku solidarności dłużników spełnienie całego świadczenia przez jednego z nich rodzi jego uprawnienie do żądania proporcjonalnego zwrotu części spełnionego świadczenia, która w braku odmiennych wskazań ma być równa. Tak też jest w niniejszej sprawie, skoro nakazem zapłaty SR w Dzierżoniowie orzeczono solidarną odpowiedzialność obu stron względem (...), zaś całość świadczenia wobec wierzyciela spełnił wyłącznie powód, zatem to on jest uprawniony do żądania od pozwanego przypadającej na niego części świadczenia spełnionego w całości przez powoda, która to część, wobec występowania dwóch dłużników solidarnych oraz prawa do równych części spełnionego świadczenia, skoro z treści stosunku istniejącego między stronami z mocy w/w nakazu nie wynika nic innego, wynosi połowę. Powód poniósł w toku postępowania egzekucyjnego w celu zaspokojenia wierzyciela i pokrycia kosztów egzekucji wydatki w łącznej kwocie 24.829,17 zł, zatem połowa tej należności istotnie stanowi połowę kwoty dochodzonej pozwem, z uwzględnieniem jego rozszerzenia.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego w pierwszym rzędzie wskazać należy, iż nie był on w dacie zaistnienia szkody pracownikiem powoda, zatem z oczywistych względów nie może powoływać się na ograniczenie odpowiedzialności za spowodowanie szkody w mieniu pracodawcy, a ponadto w niniejszej sprawie powód nie dochodzi od pozwanego odszkodowania za uszczerbek majątkowy na mieniu pracodawcy. W dalszej kolejności wyjaśnienia wymaga, że wszystkie zarzuty merytoryczne co do zdarzenia stanowiącego podstawę wydania nakazu zapłaty pozwany mógł podnosić w tamtym postępowaniu, a jeżeli nie brał w nim czynnego udziału, np. z uwagi na zmianę adresu, mógł podejmować, również w tamtym postępowaniu, czynności zmierzające do przywrócenia terminu do jego kontynuacji, w szczególności zaskarżenia wydanego nakazu zapłaty, czego zaniechał. Jeżeli natomiast ujawniły się fakty lub dowody, z których pozwany nie miał możliwości wcześniej skorzystać, mógł wreszcie inicjować wznowienie postępowania, czego również zaniechał. Reasumując, powoływanie okoliczności odnoszących się do prawomocnie zakończonego postępowania i w rzeczywistości kwestionujących jego wynik, w szczególności mających w istocie wzruszyć odpowiedzialność pozwanego ukształtowaną poprzez orzeczenie kończące to postępowanie, z założenia nie może odnieść skutku, skoro w postępowaniu regresowym doszłoby w istocie do ponownego badania sprawy już prawomocnie zakończonej, zatem postępowanie niniejsze prowadziłyby do wzruszenia odpowiedzialności jednego z dłużników, ustalonej już w w/w orzeczeniu. Czym innym natomiast byłoby podniesienie okoliczności uzasadniających zastosowanie zarzutu z art. 5 k.c., w tym powoływanie argumentów wskazujących na nadużywanie prawa lub sprzeczność żądania z regułami słuszności, sprawiedliwości, itp. (zatem zasadami współżycia społecznego). Taki zarzut wymagałby jednak przyznania istnienia roszczenia, skoro tylko istniejące uprawnienie może być sprzeczne z określonym wzorcem kontrolnym i tylko istniejącego uprawnienia można nadużyć; takiego zarzutu pozwany nie

zgłaszał, konsekwentnie negując żądanie powoda. W uzupełnieniu dodać można, że niejako koronny argument pozwanego o braku ubezpieczenia OC pojazdu, co obciąża powoda jako właściciela samochodu, i co należy dodać, jest słuszne, pomija obowiązki kierowcy, którym był pozwany, a co stało się podstawą pociągnięcia do odpowiedzialności również pozwanego (co wprost wynika z uzasadnienia pozwu w sprawie (...)).

Analogiczne względy legły u podstaw odrzucenia argumentacji pozwanego w zakresie nieprawidłowego, jego zdaniem, prowadzenia postępowania egzekucyjnego i wadliwego naliczenia kosztów tego postępowania. Wszystkie te zarzuty pozwany mógł podnosić w toku egzekucji, a co ważniejsze mógł to czynić skutecznie, skoro uczestniczył w niektórych czynnościach (np. zajęcie ruchomości) i skarżył (jakkolwiek ze skutkiem negatywnym) niektóre rozstrzygnięcia komornika. Ponieważ postępowanie regresowe nie służy, jak podano wyżej, zastępowaniu innych postępowań, uwzględnienie tych okoliczności nie jest już możliwe.

Dla porządku natomiast dodać trzeba, że sąd analizował zarzuty pozwanego w tym zakresie, z poniższym wynikiem.

Rację ma pozwany, że suma kosztów w zaświadczeniu komornika (k. 16) nie odpowiada wpłatom powoda (k.29), jednakże po pierwsze powód w/w wpłat faktycznie dokonał, a po wtóre, w zaświadczeniu tym ujęto tylko należność wierzyciela, odsetki i opłatę egzekucyjną, lecz inne koszty, np. zaliczkę (k.4 akt Km) - już nie; ponadto komornik prowadził poszukiwanie majątku (k. 130). Jeżeli chodzi o wadliwie, zdaniem pozwanego, wyegzekwowaną należność główną oraz opłatę egzekucyjną (k. 29), to - niezależnie od tego, że to nie powód dokonywał w/w obliczeń - nie można kwestionować zaświadczenia wydanego przez Komornika na zasadzie prostej różnicy kwot 19.685,39 zł i 5.587,06 zł, skoro na rzecz wierzyciela komornik musiał wyegzekwować też koszty, które pokrył ostatecznie powód. Komornik nie wskazał zresztą w kwestionowanym przez pozwanego zaświadczeniu, że chodzi o należność główną, lecz kwotę przekazaną wierzycielowi, w tym odsetki.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, do wartości egzekwowanego świadczenia lub zabezpieczonego roszczenia, stanowiącej podstawę ustalenia opłaty wlicza się odsetki, koszty i inne należności podlegające egzekucji lub zabezpieczeniu wraz ze świadczeniem głównym w dniu złożenia wniosku lub rozszerzenia egzekucji, z zastrzeżeniem ust. 2. Do wartości, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego lub wykonania postanowienia o udzielenie zabezpieczenia oraz kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu (ust. 2). W świetle powyższego uwagi pozwanego o zawyżonej opłacie egzekucyjnej formalnie wydają się poprawne, jednak nie uwzględniają dalszych kosztów, bowiem chociaż do wartości egzekwowanego roszczenia nie wlicza się kosztów toczącego się postępowania egzekucyjnego lub wykonania postanowienia o udzielenie zabezpieczenia oraz kosztów zastępstwa przez adwokata lub radcę prawnego w tym postępowaniu (art. 46 ust.2), uwzględnić należy wszystkie koszt z postępowania „głównego” i dalsze koszty, np. koszt postępowania klauzulowego, który nie jest wyłączony w art. 46 ust. 2 w/w ustawy z w/w podstawy.

Reasumując, pozwany jako dłużnik solidarny (...) łącznie z powodem, stał się następnie dłużnikiem regresowym powoda, który spełnił całość świadczenia na rzecz wierzyciela, zatem może żądać zwrotu połowy świadczenia – art. 376 k.c. Ponieważ powód spłacił wierzyciela w toku egzekucji łącznie kwotą 24.829,17 zł, zatem połowa tej kwoty podlegała zasądzeniu od pozwanego, o czym na podstawie w/w przepisu orzeczono w pkt I wyroku.

Ponieważ pozwany mimo wezwania nie spłacił powoda, pozostaje w opóźnieniu, co kwoty dochodzonej pozwem – od daty wezwania, a od daty rozszerzenia powództwa – co do wskazanej tam kwoty. Wobec powyższego na podstawie art. 481 § 1 k.c. należało orzec również o żądanych odsetkach, przy uwzględnieniu wprowadzonej z dniem 01.01.2016r. kategorii odsetek za opóźnienie.

O kosztach procesu orzeczono w pkt II na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca spór obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty dochodzenia prawa i koszty obrony. Pozwany jako przegrywający spór zwróci zatem powodowi poniesione koszty procesu, na które składają się opłaty sądowe od pozwu i jego rozszerzenia, opłata skarbową od złożenia pełnomocnictwa, wynagrodzenie pełnomocnika powoda, liczone wg wartości przedmiotu sporu.